

Voorstel proces tot een wijkplan *van en voor* de bewoners in Gorecht

Groningen, november 2024, versie

1

Inleiding

Dit conceptplan is een eerste voorstel voor een route tot het komen van een gezamenlijk wijkplan *van en voor* de buurt Gorecht, een buurt in Hoogezand waar de afgelopen jaren veel is gebeurd (en nog steeds gebeurt) vanwege de wijkvernieuwing. Dit eerste voorstel is tot stand gekomen na een eerste gesprek met de bewonerscommissie van Gorecht, de opbouwwerker (Bart) van Kwartier zorg- en welzijn en Evert Dagelet van BuurtBuro Dagelet. Dit voorstel is een eerste aanzet welke we met elkaar verder kunnen uitdiepen en concretiseren.

Korte aanleiding

De gemeente Midden-Groningen heeft de bewonerscommissie Gorecht vanuit het programma 'Hart voor Midden-Groningen' gevraagd om samen met zoveel mogelijk buurtbewoners een wijkplan voor de buurt Gorecht te maken. Dit is een mooie kans voor Gorecht om te laten zien wat er allemaal al gebeurt, wat de (toekomst)wensen zijn en waar de bewoners uit Gorecht nog (tijdelijke) ondersteuning bij zouden willen krijgen. BuurtBuro Dagelet is door de bewonerscommissie van Gorecht gevraagd om met hen mee te denken op welke manier het maken van dit wijkplan (en uitvoeringsagenda) het beste aangepakt kan worden. De bewonerscommissie vanuit Gorecht heeft als wens dat het maken van een gezamenlijk wijkplan ook (nieuwe) buurtbewoners stimuleert en activeert om actief te worden voor hun buurt en de bewonerscommissie! Daarnaast is er een sterke wens dat het wijkplan meer verbinding, samenhang en samenwerking oplevert tussen alle partijen die op dit moment betrokken zijn in de buurt.

Voorstel aanpak

De weg naar een gezamenlijk wijkplan is minstens zo belangrijk als het plan zelf

Een wijkplan met concrete acties is mooi maar is weinig waard zonder dat de buurtbewoners zich onderdeel en eigenaar van het plan voelen. In het proces van het maken van een wijkplan van en voor Gorecht willen we daarom veel aandacht besteden aan 'de reis' daar naartoe waarin we onderweg zoveel mogelijk buurtbewoners willen bereiken en stimuleren om mee te denken en mee te doen, met elkaar, voor elkaar en voor de buurt. De bewonerscommissie Gorecht hoopt in het proces van het gezamenlijk maken van een wijkplan nieuwe enthousiaste bewoners te vinden die zich willen aansluiten bij de bewonerscommissie en/of zich in willen zetten voor hun buurt.

Werken vanuit en met de gemeenschap in Gorecht

De bewonerscommissie ziet (en hoopt) het maken van een gezamenlijk wijkplan als een mooie kans voor Gorecht om nog meer met elkaar in contact te komen, bewoners nog meer in beweging te krijgen en te laten zien wat een mooie buurt Gorecht is. Vanuit die gedachte is het werken volgens de principes van **Asset Based Community Development** (oftewel ABCD) ondersteunend in het toewerken naar een duurzaam en gezamenlijk wijkplan. Dit betekent dat we in eerste instantie vooral op zoek gaan naar welke *talenten* en *krachten* er in de wijk allemaal aanwezig zijn. Vaak zijn dit er veel meer dan we eigenlijk weten! Krachten en talenten zijn er natuurlijk bij de bewoners zelf maar dit kunnen bijvoorbeeld ook de speeltuin, de sportvereniging en het winkelcentrum zijn. Het gaat om alles wat een buurt fijn, prettig maakt of kan maken. Ondertussen proberen we deze talenten en krachten te stimuleren om deze voor elkaar en voor de buurt in te zetten. Pas als we goed weten wat 'de buurt' zelf in huis heeft en zelf kan oppakken is het goed om te kijken welke behoeften en vragen er nog overblijven. In sommige gevallen kunnen professionals/ organisaties (van binnen de wijk of daarbuiten) tijdelijk helpen in de buurt, dit altijd in overleg met de buurtbewoners!

In gesprek

Om te weten wat er speelt en leeft in Gorecht is het nodig om zoveel mogelijk bewoners uit Gorecht te bereiken. De bewonerscommissie Gorecht geeft aan dat er een bepaalde (vaste) groep buurtbewoners actief is via verschillende commissies, buurtcentrum etc. Dit zijn mooie plekken om het gesprek over Gorecht aan te gaan. Er is echter ook een grote groep bewoners die om allerlei redenen niet via bovenstaande 'kanalen' bereikt wordt. Omdat we juist willen dat het een wijkplan van *alle bewoners* wordt willen we ook *juist* met deze bewoners in gesprek. Dit willen we doen door de bewoners op te zoeken, op straat, op de pleintjes, in de speeltuin etc. Daar waar nodig en mogelijk kunnen we aansluiten bij bestaande/ lopende processen en bijeenkomst zoals bijvoorbeeld inspraak over herinrichting of andere actuele zaken die spelen in de wijk.

Ophalen wat er al aanwezig is!

Vanuit ABCD ga je in eerste instantie op zoek naar wat er al in de buurt is. Welke talenten en krachten zijn er al aanwezig in Gorecht? Waar worden bewoners gelukkig van en waar doen ze een extra stapje voor omdat ze er energie van krijgen?!

Het mooie van deze zoektocht op deze manier is dat dit de kans geeft aan de bewoners om te vertellen waar ze goed in zijn, waar ze trots op zijn en waar ze energie van krijgen. De praktijk leert dat dit soort gesprekken juist energie oplevert ipv energie kost. Deze energie willen we opsporen, aanmoedigen en meenemen in het maken van het wijkplan en de uitvoeringsagenda. Naast de input en ervaringen van de (buurt)bewoners in Gorecht zijn de ervaringen en verhalen van de aanwezige professionals en organisaties (denk aan o.a. wijkteam) ook belangrijk.

Een overzicht van alle talenten, krachten, ervaringen, wensen vanuit zowel de bewoners als de aanwezige professionals en organisaties is een mooie eerste inventarisatie van 'wat er al is'.

Je weet pas wat je nodig hebt als je weet wat je al hebt!

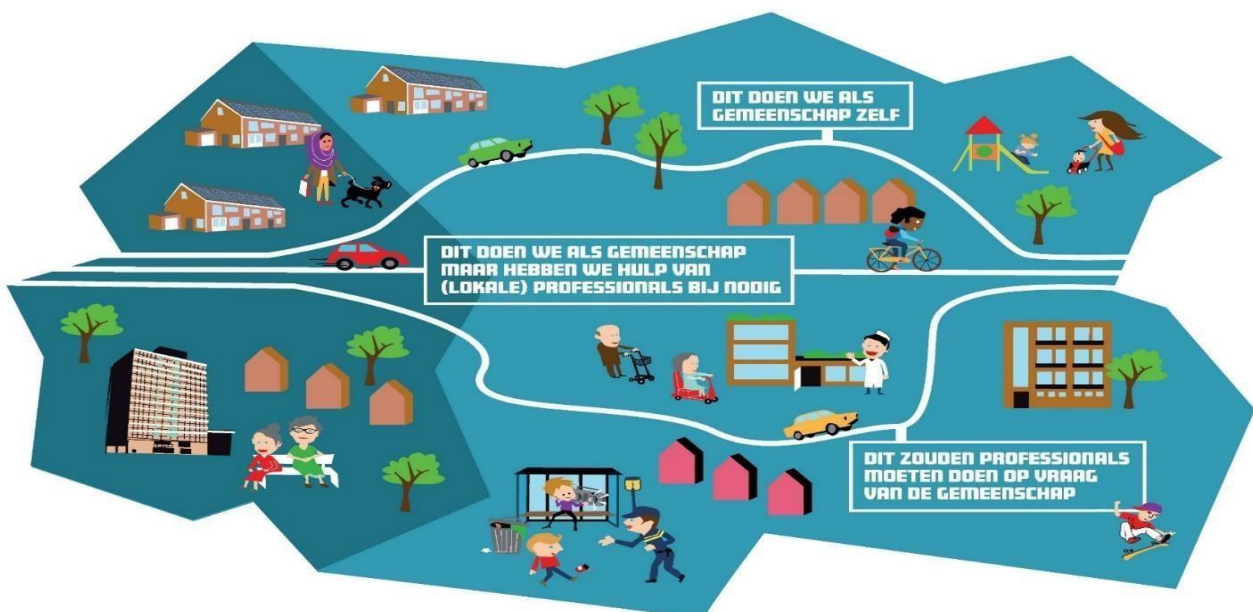
Wanneer we een goed beeld hebben van wat er allemaal aanwezig is in Gorecht, wat er leeft, welke thema's actueel zijn maar ook welke wensen en behoeften er nog zijn is de volgende stap om met elkaar te onderzoeken hoe we deze wensen en behoeften met elkaar kunnen oppakken.

Op hoofdlijnen kan dit in drie sporen opgedeeld worden. Dit zijn;

- 1.) *Wat kan en doet Gorecht als gemeenschap zelf?!*
- 2.) *Wat kan Gorecht als gemeenschap zelf doen maar willen ze graag ondersteuning van lokale professionals bij hebben?!*
- 3.) *Wat zouden professionals op verzoek van de gemeenschap voor Gorecht moeten doen?*

Een gezamenlijk wijkplan en uitvoeringsprogramma kan op hoofdlijnen op deze manier ingedeeld worden.

Zie hieronder een plaatje ter illustratie

Stappenplan voor het maken van het wijkplan en uitvoeringsagenda

Stap 1. Opstarten werkgroep wijkplan Gorecht

De werkgroep denkt na over op welke manier we met elkaar het wijkplan willen gaan maken. Dit gaat over **hoe** gaan we dit aanpakken maar ook over **wat** gaan we praktisch **wanneer** en met **wie** doen!? De werkgroep bestaat uit een groep van bewoners welke is aangevuld met enkele professionals waarin zoveel mogelijk verschillende 'doelgroepen' zijn vertegenwoordigd. Denk aan bijvoorbeeld: De bewonerscommissie Gorecht, bewoners (vrijwilligers) jongeren, opbouwwerk, jongerenwerker, school, gemeente, ondernemers, Programma vrijkomende locaties, gasvrij Gorecht, Etc... **met elkaar verder aanvullen**. De werkgroep heeft dus een meedenkende als een organisatorische functie.

Stap 2. Communicatie richting de buurt

Het is belangrijk om zoveel mogelijk bewoners voorafgaand goed mee te nemen in *wat* we *waarom* met elkaar willen gaan doen. Het is goed om vanaf de start af aan duidelijk te communiceren dat we het belangrijk vinden dat de bewoners als expert van Gorecht onderdeel en zoveel mogelijk eigenaar zijn van het maken van het wijkplan, de uitvoeringsagenda en de acties die hierbij horen. Vanuit de werkgroep kan een duidelijk communicatieplan worden gemaakt waarin we zoveel mogelijk verschillende bewoners bereiken. Denk hierbij aan de infoborden in de buurt, buurtkrant(jes), wijkwebsite, social media, informatie in het buurtcentrum, etc... aanvullen vanuit Gorecht.

Naast het goed informeren vanaf de start van dit proces is het doorlopend communiceren over de stand van zaken en de opbrengsten belangrijk om bewoners betrokken te houden en eigenaar te laten worden/ zijn. Het is mooi dat de werkgroep weet welke talenten en kansen er allemaal in de buurt aanwezig zijn maar als de buurt dit zelf niet weet hebben ze hier weinig aan.

Stap 3. In contact, de buurt in, in gesprek

Vanuit de werkgroep worden een aantal locaties in de buurt uitgekozen om in gesprek te gaan met de bewoners. Dit kunnen verschillende locaties (en tijden) zijn, zolang dit maar voor de bewoners logische plekken zijn waar ze op een laagdrempelige manier met elkaar in gesprek kunnen gaan. Aandachtspunt voor het uitzoeken van de verschillende plekken is dat we goed nadenken waar verschillende doelgroepen te vinden zijn. Een plek waar jongeren veel komen en wel in gesprek willen zal waarschijnlijk een andere plek in de buurt zijn waar vooral gezinnen te vinden zijn.

Naast dat we actief de buurt in gaan is het goed om te bekijken of er ook al bestaande plekken zijn in de buurt waar al veel bewoners komen. Het is goed om hierbij aan te sluiten. Bijvoorbeeld de **aanstaande Kerstmarkt in Gorecht**, etc.

Het is belangrijk om voorafgaand in de werkgroep met elkaar in grote lijnen af te spreken op welke manier we de gesprekken willen aangaan en op welke manier we de input gaan verzamelen. Ook dit kan per doelgroep verschillen.

Stap 5. In gesprek met alle (netwerk)partners

Naast alle aanwezige ervaring en kennis vanuit de buurtbewoners zijn er in Gorecht ook verschillende professionals aanwezig en actief met veel kennis over het de buurt. Voor een totaalbeeld van wat er speelt en leeft in Gorecht is het belangrijk om ook met deze professionals in gesprek te gaan. Vanuit de werkgroep kan een compleet overzicht gemaakt worden om welke professionals/ organisaties het gaan.

Stap 5. Verzamelen en ordenen van alle opgehaalde informatie

Wanneer er op verschillende momenten op verschillende plekken input is opgehaald is het goed om dit te gaan verzamelen en te ordenen. Vanuit ABCD noemen we dit Asset Mapping en dit geeft een eerste beeld van wat er allemaal aanwezig is in de buurt. Naast alle opgehaalde talenten en krachten is het goed om veel genoemde thema's, vragen en eventuele zorgen te bundelen en te categoriseren. Op welke manier we dit precies met elkaar willen doen kan bepaalt worden in de werkgroep. De ervaring leert dat wanneer dit zo beeldend mogelijk wordt teruggekoppeld dit helpt om de energie erin te houden. Dit kan bijvoorbeeld via wijkkaarten met uitspraken, een filmpje van jongeren etc...

Stap 6. Terugkoppelen, aanvullen en verbinden

Wanneer er een helder overzicht is gemaakt van alle opgehaalde informatie vanuit de buurt is het een mooie vervolgstap om met zoveel mogelijk bewoners van Gorecht in gesprek te gaan over hun buurt. Dit kan een eerste gezamenlijk moment zijn, dit kan ook verdeeld worden over verschillende momenten. In de werkgroep kunnen we hier een besluit over maken.

De belangrijkste insteek van de terugkoppeling(en) is om te laten zien wat er allemaal voor moois aanwezig is in hun buurt en bewoners de kans geven om hierover met elkaar in gesprek te gaan en nog aanvullingen te laten doen. Via deze positieve insteek willen we laten zien in wat voor mooi buurt de bewoners wonen en dat ze hier met al hun (soms verborgen) talenten allemaal aan bijdragen of *kunnen* bijdragen. Naast deze mooie verhalen en kansen is het goed om de opgehaalde thema's met elkaar te verdiepen, zijn dit te thema's of missen we nog zaken!?

Stap 7. Bedenken van de actiepunten en plannen

Nu er een steeds beter beeld is ontstaan over wat er in Gorecht aanwezig is, welke wensen / behoeften en welke vragen er nog zijn is het goed hier concrete acties aan te hangen. Dit wordt uiteindelijk het uitvoeringsprogramma. Afhankelijk van de wensen en thema's kunnen dit acties zijn die opgepakt kunnen worden door de (buurt)bewoners zelf of met ondersteuning van lokale professionals uit de buurt. Wanneer nodig kunnen er ook acties door bewoners worden bedacht die volgens hun door professionals moeten worden opgepakt.

Een samenvatting van de belangrijkste bevindingen en conclusies uit de voorgaande stappen plus de opgestelde acties vormt uiteindelijk het gezamenlijke wijkplan plus uitvoeringsprogramma voor Gorecht. Het definitieve uitvoeringsprogramma wordt uiteindelijk gemaakt samen met de gemeente Midden-Groningen.

Tijdsindeling

In ons eerste overleg hebben we nog geen concrete opleverdata met elkaar besproken. Wat wel belangrijk is is dat we voldoende tijd krijgen om dit proces zorgvuldig en met zoveel mogelijk bewonersbetrokkenheid te kunnen doen. Juist omdat we veel waarde hechten aan het proces om dit met elkaar te gaan doen en onderweg zoveel mogelijk buurtbewoners meekrijgen is het fijn om hier de tijd voor te hebben en te krijgen.

Om wel naar een gezamenlijk eindproduct (het wijkplan) toe werken is het goed om de volgende keer met elkaar een stip op de horizon te zetten van wanneer we het wijkplan klaar willen hebben. Wanneer het wijkplan klaar is betekent dit vanzelfsprekend nog niet dat het klaar is, sterker nog: misschien begint het dan pas echt!

Evert Dagelet

BuurtBuro Dagelet

Tel: 06-20197998

Mail: evert@buurtburo-dagelet.nl www.buurtburo-dagelet.nl